

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Refutatio Accusatoris Anonymi Damnatas ab Innocentio XI. Propositiones adscribentis Ordinum Religiosorum Theologis ac præcipuè Societatis Jesu

Estrix, Aegidius

Moguntiaë, 1679

Propositio XXX. Fas est viro honorato occidere invasorem, qui nititur calumniam inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit, idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, & ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42472

vel imperitus, vel temerarius, (unum si exceperis) cui sit animus litem hanc adversus Lessium suscipere.

Accusationi P. Guilielmi de Haese oppono reum ipsum negantem, cum sit melior conditio negantis; quin & appellansem grave testimonium Illust. Episcopi Brugensis, qui tota illa quadragesima conciones ejus audierit, contestantem denique numquam se quaestionem illam tetigisse in concionibus: in privatis verò colloquiis semper se improbasse juramentum illud, de quo est mentio in Prop. 28. addens, si secus esset, id se fassurum haud gravatè: atque hæc ille sine fuco, ut est viri mos, litteris Mechlinia datis die 21. May 1679.

PROPOSITIO XXX.

FAs est viro honorato occidere invasorem, qui nititur calumniam inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit, idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, & post impactam alapam vel ictum fustis fugiat.

Autorem Propositionis, & quidem verbis propriis Propositionis ait fuisse Lessium *lib. 2. cap. 9. dub. 12.*

Hæc etiam est impostura impudentior, cum non vereatur designare locum unde convinci potest. Verba Lessii isto loco confera-

feramus cum prima parte Propositionis. *Th*
n. 77. sic habent verba Lessii: *Fas etiam*
viro honorato occidere invasorem, qui fustem
vel alapam nititur impingere ut ignominiam in-
ferat, si aliter hæc ignominia vitari nequit verba
damnatae Propositionis hæc sunt: fas est viro
honorato occidere invasorem qui nititur calumniam
inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit.
Non est idem niti inferre calumniam, & niti
impingere fustem.

Lessius ibidem *n.* 82. ex professo impugnat
 Doctrinam propositionis de nitente inferre ca-
 lumniam: *hæc sententia, inquit, in praxi mi-*
hi non probatur: quia multis occultis cadibus cum
magna Reip. perturbatione præberet occasionem.
In jure enim defensionis semper considerandum, ne
ejus usus in perniciem Reip. vergat: tunc enim
non est permittendus. Accedit, quod, etsi specu-
lativè vera esset, tamen vix in praxi posset habere
locum. Nam infamia vel est illata, vel non est. Si
est illata, non extinguetur per mortem infamantis.
Si non est illata, plerumque non satis constat
aliter non posse eam impediri: ac proinde non pote-
rimus eo modo defensionis uti. Censet ergo Lessi-
us sententiam esse improbabilem practicè,
imò insinuat ne quidem esse probabilem spe-
culativè.

Similiter *n.* 80. improbat, impugnatque
 ex professo Doctrinam contentam secunda
 parte

parte propositionis, de occidendo eo, qui fugit impacta alapa, vel fuste.

Citat deinde accusator Escobarium non designato loco. Accipiat ergo doctrinam Escobarii contradictoriam Propositioni damnatæ *Tr. 1. Exam. 7. c. 2. n. 7.* Sic interrogat, & respondet: *licetne pro defensione honoris verbis tantum impugnatu aggressorem occidere? minime: licet tamen si factis impugnetur: fugit aggressor; occidere non licebit.*

Citat etiam Azorium, sed tacito loco.

Nova hæc est impostura. Azor p. 3. l. 2. c. 1. q. 17. col. 103. disertè contradicit priori parti Propositionis, de occidendo eo, qui nititur inferre calumniam. Partem posteriorem de occidendo eo qui fugit impacta alapa, vel fuste, nusquam tenet, sed ibidem q. 13. refert utramque sententiam, & magis ostendit se favere sententiæ neganti esse licitam illam occisionem.

Citat quoque Filliucium similiter dissimulato loco.

Hic autor *Tr. 29. cap. 3. n. 50. & 51.* ad summum tribuit utrique parti speculativam probabilitatem: negat verò probabilitatem practicam; idque validis rationibus.

Citat denique Becanum imposturâ splendidâ. Becanus tract. de jure & just. ad quæst. D. Thomæ 64. q. 8. pag. 493. col. 2. ubi (& non

non alibi) tractat quæstionem de occisione
ad defensionem honoris, ne quidem mentio-
nem facit de doctrina Propositionis damnatæ
sed assertionem hanc ponit solam: *licitum est
etiam viro honorato occidere invasorem, qui fra-
stem vel alapam nititur impingere, ut ignominiam
inferat, si aliter hæc ignominia vitari non potest.*
Certum est hanc doctrinam esse diversam
doctrina Propositionis damnatæ, ac ne ratio-
nem quidem utriusque eandem esse, ut vi-
dere est apud Lessium citatum hîc primo lo-
co.

Post hæc, Propositionis autores innominat-
os citat *centum alios*, autumo Jesuitas, aut sal-
tem Religiosos de eorum genere, quos odit.
Quid facias tali impudentia? veros autores
propositionis, non tamen quales cupit ipse
nominabo permultos, cum id videbitur opo-
ræ pretium.

In antecessum habeat accusator, quis fert
sensus fuerit Lovaniensium Academicorum
hac materia, & consideret, an Lessius potest
simum, & quidam similes fuerint accusandi.

Primum quidem non est obscura Thesis
quam Lovanii defendit S. T. Doctor die 23
Julii 1648. his verbis conceptam: *Licitum est
occidere injustum invasorem cum moderamine
Invasor censetur etiam is qui absolute decrevit al-
terum occidere sive per se, sive per alium: im-*
etiam

etiam is, qui PER CALUMNIAM APUD JUDICEM efficaciter machinatur mortem alterius. In ejus tamen occisione adhibenda est cautio; videlicet, ut certò constet, non superesse aliud remedium generalis est Thesis de honoris defensione per occisionem defensa Lovanii à Joanne Clario S. T. Doctore die 12. Octobris 1602. Concessum cuilibet ad defensionem non solum vitæ atque integritatis membrorum, VERUM ETIAM HONORIS, ac suarum facultatum; modò tamen moderata tutela limites non excedat, invasorem occidere etiam cum periculo innocentis, si aliàs se tuevi nequit.

Hæc ipsa extensa fuerunt ad honorem proximi defendendum per occisionem die 26. Martii 1654. Præsidi Gerardo van Werm S. T. Doctore his verbis: vitam proximi, quam injuste quis invadit, si aliter uequeas, licite etiam cum invasoris occisione tueberis. Idem dicendum de pudicitia HONORE, & fortunis proximi, quando sunt magni momenti.

Henricus Rampen S. T. D. Lovanii die 21. Januarii 1638. hanc defendit: an si quis alteri HONOREM injuste auferat, auferentem liceat occidere? certis dumtaxat casibus. Guilielmus Mercerus S. T. Doctor Lovanii die 26. Octobris 1638. propugnauit hanc: Pudicitia invasorem, furem nocturnum tua auferentem, si possis corripies; sin minus, occidere licitum erit. AN

SIMILITER PRO DEFENSIONE HONORIS
 Non ita passim; SED RARIS DUM TAXAT CASIBUS. Joannes Malderus S. T. Doctor Lovaniensis, casus, in quibus id liceat assignat Tract. 3. de Justit. c. 1. dub. 14.

Primus, inquit, quo possis, erit, quando invadit te injuste aliquis, ut occidat, mutilet, aut notabiliter verberet, & fugiendo, aut non impediendo ejusmodi injuriam incurres gravem infamiam, tamquam ineptus, aut degener miles, nobilis, & defensor reipublicæ: potes subsistere, & invasorem ab injuria prohibere; & si aliter prohibere non possis, occidere. Hæc ipsa quia docuerunt Lessius, Becanus &c. autores perhibentur propositionis damnatæ, ut vidimus.

Secundus. Miles, vel aliquis alius, cui ignominiosum esset, & in honore valde noxium aliter facere, potest ex incontinenti cum reverberare, qui se ignominiose prior percusserit, & quasi insultans adhuc coram subsistit, etiamsi ulterius non invadit. Et si ex hujusmodi repercussione rixa oriatur, non tenetur fugere; sed potest, si opus sit, cum moderamine inculpatæ tutelæ adversarium occidere. Notandum huc progressi Lessius, Becanus &c.

Porrò licere viro honorato eum occidere, qui fustem vel alapam nititur impingere &c. (quæ doctrina vitio datur Lessio & quibusdam similibus) præter nominatos defenderunt Lovanienses Doctores, Joannes Wiggers de justit.

justit. Tract. 2. c. 2. dub. 12. Joannes Sini-
chius die 6. Februarii 1654. Andreas Laurent
die 20. Januarii 1657. Jacobus Pontanus die
23. Augusti 1653. Plures dabo, si quis re-
quirat.

PROPOSITIO XXXI.

Regulariter occidere possum furem pro conser-
vatione unius aurei.

Propositionis autor citatur Molina tom. 4.
de just. Tr. 3. d. 16. n. 7 simulque Escobar
Tract. 1. exam. 7 c. 3. n. 44.

Falsò uterque citatur. Non docuit Molina
id licere pro *conservatione unius aurei*, sed ad ar-
cendam injuriam realem conjunctam cum
personali, casum ponens non de simplici fur-
to, sed de rapina, qua moliatur quis RESI-
STENTI DOMINO auferre aureum. Tum vero
ne quidem pronuntiat licere occidere, sed ju-
dicium suspendit dicens: *condemnare non aude-
rem*, qui interficeret cum moderamine incul-
patæ tutelæ.

At verò ibidem casum ponens, quo ab-
esset illa contumelia in personam, quando,
inquit, *fur cum re aliqua aliena fugeret*, ut cum
equo, *utrum tunc à longè fas esset illum jaculo in-
terficere ad defensionem rei illius*; Covarruvias ad-
versus Silvestrum id licere negat. Et quidem quan-
do res non esset magni valoris; ut si esset solùm va-
loris